

ELS PANTALONS *del* COMANDANT SUGRANYES

Entre els soldats, els pantalons del Cap de la Divisió tenien una popularitat indiscutible. I merescuda. Sempre s'havia vist el comandant Sugranyes portant els mateixos vells pantalons de vellut gruixut, amb folgades butxaques exteriors, i tot esquitxats d'inversemblants taques que semblaven un escampall de llavors damunt d'una terra sense llaurar...

Hi ha vells d'una vellúria tan particular, tan autènticament vella i gastada, que és impossible imaginar-se'ls joves. Fan la impressió d'haver estat vells durant tota la seva vida. Amb els pantalons del comandant Sugranyes passava el mateix. Ningú no podia imaginar-se'ls nous; que un dia, per remot que fos, haguessin estat estrenats i objecte d'aquella cura que tota peça nova abassega als primers dies. Tothom tenia el sentiment que aquells pantalons no havien tingut mai una joventut, que no havien conegut les manyagueries del raspall ni el pes calent de la planxa...

En quin fantàstic atzar el comandant Sugranyes i els seus pantalons havien coincidit? Quin ocult, signi

els féu inseparables durant mesos i mesos de campanya? Ningú no ho sabia. I probablement la seva atracció, la seva suggestió mítica, rau precisament en aquest fet, en aquesta obscuritat de procedència que d'una manera confusa es desvetlla en l'interior de tots els qui els veuen per primera vegada.

Entre els pantalons i l'home, amb el temps, s'havia arribat a crear, en virtut de la llei d'adaptabilitat, a la qual la condició humana difícilment pot sostreure's, un ajustament perfecte: els pantalons s'havien incorporat definitivament a l'home i eren un element més de la seva personalitat total.

Quants soldats no recorden la figura corpulent del comandant Sugranyes, enèrgicament tranquil sempre, en la seva actitud habitual de les mans ensorrades dins les butxaques i el polze de cada mà fora, com si no hi cabessin.

Cal dir-ho, això no obstant. Els esmentats pantalons han estat recentment rellevats.

No podem pensar sense una certa intima amarguesa que ja no els veurem més. Vells pantalons de combatent,

cremats pel sol despietat d'Aragó, treballats per les pólvores de molts combats, familiars a les rosades d'interminables nits difícils, cercats per pluges persistents: no heu conegut mai el tremolor de cames en fugida covarda. Vells pantalons llepats per la glòria diària de l'acció i de la lluita insubornable, si l'escuma del vers no pot acollir-vos ni els seus cascavells cantar-vos, bé us mereixen les garlandes del record, trenades en prosa grisa.

No coneixem, no hem vist els vostres substituïts. És possible que siguin nous? Ens resistim a creure-ho mentre l'evidència no se'ns imposi i davant la qual, ho confessem, no podem reprimir el nostre sentiment d'hostilitat. El comandant Sugranyes amb uns pantalons nous!

Penso en vosaltres, vells pantalons! Deveu trobar-vos mal plegats, reposant en el fons obscur d'una maleta, barrejats amb objectes d'ús necessari, somniant taques que la vostra jubilació forçada no podrà tenir mai, amb les butxaques buides i tots plens de cruels arrugues d'inactivitat. De les vostres dues butxaques, la que pateix més és

la posterior, orfe per sempre de l'au nocturna, de la picossada de plom, de la negra pistola.

I, això no obstant, no deuen estar pas del tot oblidats. És possible que certes nits la maleta sigui oberta suauement i unes manasses us toquin furtivament. O que arribin àdhuc a treure-us fora, a estendre-us damunt el llit o damunt qualsevol taula o sigueu acariciats de dalt a baix, lentament, com s'acaricia un animal estimat...

Però arribarà un dia que en la maleta hi haurà un buit, que els pantalons hauran misteriosament desaparegut. Bé podria ésser —hi ha indicis que permeten aventurar aquesta hipòtesi— que, súbitament animats d'una vida estranya, aprofitant l'oportunitat de no estar tancada la maleta, s'esllavissessin fora, s'anessin inflant, a poc a poc, fins a aturar-se ran mateix de la finestra oberta, per la qual, elevant-se ràpidament com tement ésser descoberts, desapareixessin en rabent ascensió cap al cel dels seus futurs avatars del seu fantasmagòric destí...

AGUSTÍ BARTRA

